

Dosarul nr. 2r-490/2021

prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul central (jud.Gh. Bîrsan)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Alexei Dumitraș,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dumitraș împotriva lui Alic Munteanu, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Direcția de patrulare "Nord" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel ca tardiv depusă de Alexei Dumitraș împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul central, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 05 februarie 2021, Alexei Dumitraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alic Munteanu, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Direcția de patrulare "Nord" a Inspectoratului național de securitate publică al IGP al MAI cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 8700 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 14 aprilie 2021a Judecătoriei Edineț, sediul central, a fost respinsă integral acțiunea depusă de Alexei Dumitraș împotriva lui Alic Munteanu, intervenienții accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Direcția de patrulare "Nord" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, pe motiv că, a înaintat cerințe față de pârâtul necorespunzător. A fost scutit Alexei Dumitraș de la achitarea taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 mai 2021, Alexei Dumitraș a declarat apel împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a judecătoriei Edineț, sediul central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unui noi hotărârii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost restituit apelul ca tardiv declarat de apelantul Alexei Dumitraș împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central. (f.d.63/64)

La 24 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Alexei Dumitraș a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs recurentul Alexei Dumitraș a indicat că, nu este de acord cu încheierea din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, invocând că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, și anume art.111 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 14 iunie 2021.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 15 iunie 2021 (f.d.65), recepționată de către recurent la 18 iunie 2021, potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.67)

Prin urmare, recursul declarat la 24 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal de Alexei Dumitraș se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Copia cererii de recurs depusă de recurentul Alexei Dumitraș a fost expediată în adresa intimaților pentru cunoștință la 06 iulie 2021, conform scrisorii de însoțire. (f.d.87)

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 05 februarie 2021, Alexei Dumitraș s a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alic Munteanu, intervenienții accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Direcția de patrulare "Nord" a Inspectoratului național de securitate publică al IGP al MAI cu privire la încasarea

prejudiciului material în sumă de 8700 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 14 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central, acțiunea depusă de Alexei Dumitraș, a fost respinsă integral.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, copia dispozitivului hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central a fost expediată în adresa părților la 20 aprilie 2021. (f.d.44)

La 19 mai 2021, Alexei Dumitraș a declarat apel împotriva hotărârii din 14 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii. În cererea de apel nu a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului. (f.d.46/48)

Urmare, prin încheierea din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost restituit apelul declarat de Alexei Dumitraș împotriva hotărârii primei instanțe, ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare apelului.

Totodată, Colegiul reține că, din înscrisurile anexate la materialele cauzei se constată că, deși Alexei Dumitraș a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 14 aprilie 2021, la data de 19 mai 2021, prin urmare, cu depășirea termenului legal de 30 zile prevăzut de lege, o cerere de repunere a apelului în termen, conform art.116 din Codul de procedură civilă, aceasta nu a înaintat, exprimându-și doar dezacordul cu hotărârea primei instanțe prin depunerea apelului nemotivat, fapt care rezultă din cerințele formulate în cererea de apel depusă.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1),(3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură

Instanța de recurs notează că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa reclamantului, însă se atestă că, Alexei Dumitraș a avut cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, deoarece din materialele dosarului rezultă că, Alexei Dumitraș, a fost înștiințat legal despre ședințele de judecată în prima instanță, fapt ce rezultă din conținutul procesului verbal din data de 01 aprilie 2021 (f.d.37/38) precum și prin certificat (f.d.39), anexate la materialele cauzei, astfel acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de la data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că, Alexei Dumitraș a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu

expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Alexei Dumitraș și de a menține încheierea din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Alexei Dumitraș.

Se menține încheierea din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dumitraș împotriva lui Alic Munteanu, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Direcția de patrulare "Nord" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru